

UNICEF SVERIGE

Effektrapport 2021

nicef

unicef

unicef

för alla barn

INNEHÅLL

INLEDNING	3
RESULTAT FÖR BARNEN 2021	4
Några av UNICEFs viktiga framsteg.....	6
Förnyad ambition med sikte på 2030.....	8
Fokus på primärvård skapar robusta hälsosystem.....	10
Med digital uppkoppling kan fler få distansundervisning.....	12
Decennier av framsteg i fara på grund av pandemin.....	14
Rent vatten och sanitet är avgörande för barns hälsa.....	16
Mätning och analys en väg till minskad barnfattigdom.....	18
Framsteg i jämställdhetsarbetet kräver tydliga indikatorer och mål	20
UNICEF på plats i 483 humanitära kriser.....	21
Vårt arbete i Sverige.....	22
Öronmärkta insamlingar.....	24
SÅ ANVÄNDS DINA PENGAR.....	26
UNICEF – EN UNIK ORGANISATION	28
Hur arbetar vi – Strategier, kapacitet och kunnsande	30
UNICEFs strategiska plan 2022–2025.....	32
Hur vet vi att vårt arbete ger resultat?	34

TILLSAMMANS FÖR ALLA BARN

Cornapandemin fortsatte hålla världen i sitt grepp under 2021. Det har krävts omfattande insatser för att leverera akut humanitär hjälp till barn och deras familjer då fattigdomen ökat i spåren av pandemin. Fler barn, framför allt flickor, har fått avbryta sin skolgång för att bidra till familjens försörjning. Färre barn har fått tillgång till livsviktiga barnvaccinationer. Utöver detta fortsätter barns utsatthet att öka på grund av effekterna av klimatförändringar.

En miljard barn, det vill säga hälften av alla barn i världen, lever i länder där klimatkrisen redan nu påverkar barns livschanser. Utmaningarna är många men du som givare och samarbetspartner spelar en avgörande roll för att fler barn ska få sina rättigheter tillgodosedda; rätten till liv, till god hälsa, till utbildning, till ett liv utan våld och till en hållbar utveckling som inkluderar alla barn. I den här rapporten kan du läsa om barns verklighet i olika delar av världen. Du får veta mer om hur UNICEF arbetar, hur våra resurser har använts, vilka mål vi har satt för vårt arbete och hur målen har följts upp.

2021 var, liksom 2020, ett speciellt år men UNICEF fortsatte att med innovativa metoder säkerställa att undervisning och lärande kunde upprätthållas även där skolor tvingats stänga på grund av pandemin. Vi bidrog med tekniska lösningar för distansundervisning, anpassningar av skollokaler och tillgång till handsprit, vatten och sanitet. 48 miljoner barn som inte gick i skolan fick ta del av speciella utbildningsprogram. Mer än 43 miljoner barn fick läromedel genom UNICEF.

Vårt uppdrag är att i alla situationer se till barnets bästa. Ofta gör vi det bättre genom att involvera barn och unga. Barn är experter på sina egna liv. De är bäst lämpade att beskriva sina svårigheter och utmaningar. Barn och ungas delaktighet är avgörande för att vi vuxna, inte minst beslutsfattare, ska kunna fatta de bästa besluten, ge det bästa stödet till barnen och nå goda resultat. Det är något vi på UNICEF Sverige brinner särskilt för och där vi alla behöver bli bättre.

UNICEF har under 2021 levererat livsavgörande stöd till miljontals barn runt om i världen. Men utmaningarna

och behoven är enorma och vårt arbete fortsätter. UNICEF finns på plats i 190 länder; i isolerade byar, i utsatta bostadsområden, i flyktingläger, i katastrofområden, på hälsocenter och i skolor. Vi arbetar systematiskt och uthålligt - i partnerskap med regeringar, lokala myndigheter, företag och civilsamhälle - för att åstadkomma förändring för barns rättigheter världen över. Det är tack vare dig som vår givare eller partner som vi kan fortsätta växla upp vårt arbete. Du är en avgörande del i den kedja av människor som räddar liv och bygger en hållbar framtid för alla barn.

Tack alla fantastiska Världsföräldrar, givare och samarbetspartner!

Foto: Melker Dahlstrand

Pernilla Baralt
Generalsekreterare, UNICEF Sverige

RESULTAT FÖR BARNEN

2021

Under 2021 har UNICEF arbetat outtröttligt världen över för att skydda barns rättigheter, tillsammans med sina partner. Globalt lever ungefär en miljard barn, hälften av världens alla barn, i områden med extremt hög risk att drabbas av negativa effekter av klimatförändringarna. Värmeböljor, översvämningar, luftföroreningar och brist på rent vatten påverkar barns hälsa, överlevnad och utveckling.

Humanitära katastrofer, väpnade konflikter och konsekvenserna av covid-19 pandemin fortsätter att utgöra en enorm utmaning, särskilt för de fattigaste och mest utsatta barnen. Barnfattigdomen har ökat, hälsovård och rutinvaccinationer har stannat av och miljoner barn har ännu inte kommit tillbaka till skolan.

I den här effektrapporten berättar vi hur UNICEF har arbetat under 2021 för att hjälpa och skydda barnen trots de stora utmaningar som pandemin, klimatförändringarna och andra kriser och katastrofer fört med sig. Med utgångspunkt i barnkonventionen och de globala målen fokuserar UNICEF på fem områden för att barn över hela världen ska få en trygg uppväxt och möjlighet att utvecklas och nå sin fulla potential.

VÅRA FEM FOKUSOMRÅDEN FÖR STRATEGIPERIODEN 2018-2021

1. Alla barn ska överleva och utvecklas.
2. Alla barn ska få en utbildning.
3. Alla barn ska skyddas från våld och exploatering.
4. Alla barn ska bo i en ren och trygg miljö.
5. Alla barn ska ha likvärdiga möjligheter i livet.

Utöver fokusområdena hade UNICEF under denna strategiperiod två övergripande prioriteringar: 1) ökad jämställdhet mellan könen och 2) att bistå och skydda barn i humanitära kriser, som krig och katastrofer. 2021 fanns vi på plats i 483 pågående och nya humanitära kriser i 152 länder. Eftersom UNICEF arbetar i nästan alla länder finns vi ofta på plats redan innan en katastrof inträffar och kan börja hjälpa barnen direkt. På följande sidor hittar du exempel på fantastiska resultat som blivit möjliga tack vare givare som du.

NÅGRA AV UNICEFS VIKTIGA FRAMSTEG

UNICEF har varit på plats och hjälpt barn och familjer i 483 humanitära kriser i 153 länder under 2021, en del nya kriser och en del som pågått under lång tid. Det är en siffra som ökat från 455 kriser i 153 länder år 2020.

Vi har i vår roll som samordnare för upphandling och leverans av covid-19 vaccin, inom ramen för det globala samarbetet COVAX, möjliggjort leverans av 958 miljoner doser (inklusive donerade doser) covid-19 vaccin till 144 Länder.

Sedan 2016 har andelen kvinnor vi nått med minst fyra mödravårdsbesök ökat från 51 procent till 64 procent i våra 50 fokusländer och 65 procent av kvinnorna har fått förlossningsvård 2021, jämfört med 48 procent 2016.

Vi har nått 154 miljoner barn med livräddande screening för svår undernäring genom förenklade rutiner i lokalsamhällen. Det är, trots avbrott och utmaningar kopplade till pandemin, en ökning med 9 procent från 2020. Vi har bidragit till att nästan 5,5 miljoner barn fått behandling mot svår undernäring, en ökning med 10 procent från 2020.

Vi har under flera år drivit på för frigivning av barn ur fängelser och häkten, vilket äntligen lett till stora politiska genombrott. Sedan början av pandemin har över 45 000 barn i 84 länder släppts fria.

Vi har tillsammans med FN:s befolkningsfond, UNFPA, arbetat med förebyggande insatser för 7,6 miljoner tonårsflickor som riskerar barnäktenskap, en ökning från 2,1 miljoner flickor år 2017.

Vårt arbete har lett till positiva policyförändringar och konkreta aktiviteter i 92 procent av de länder vi riktat oss till med global opinionsbildning om vaccinationer, utbildning, psykisk hälsa, vatten och nutrition, klimat och skydd av barn i humanitära situationer.

Vi har bidragit till att öka tillgången till rent vatten och grundläggande sanitet för 69,9 miljoner människor och grundläggande sanitet för 59,6 miljoner människor från 2018-2021.

48,6 miljoner barn och unga som hamnat utanför skolan har fått tillgång till utbildning, inklusive 6,4 miljoner barn på flykt och 31,7 miljoner barn i humanitära kriser och katastrofer.

Vi har också arbetat förebyggande för att förhindra undernäring bland nästan 336 miljoner barn, 38 procent fler än 2020.

Vi har fått ihop och levererat motsvarande 7,2 miljarder dollar i förnödenheter och tjänster från nästan 11 150 leverantörer.

FÖRNYAD AMBITION MED SIKTE PÅ 2030

Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling var redan i fara när covid-19 pandemin slog till och förvärrade krisen ytterligare för en stor andel av världens barn och unga. Den djupt rotade fattigdomen, tillgång till utbildning, ojämlikhet och diskriminering har bara ökat. 2022 inleder UNICEF nästa fyraåriga strategiska plan med ett ännu större fokus på de systemförändringar som är avgörande för att hantera bakomliggande orsaker till barnadödlighet, fattigdom, utsatthet, ojämlikhet mellan könen och utanförskap.

Det krävs grundläggande systemförändringar och systemstärkande insatser för att nå långsiktig effekt när det gäller barn och ungas fysiska och psykiska hälsa och välbefinnande, genom exempelvis en ren och trygg miljö och ett hållbart klimatarbete, tillgång till vaccinationer och hälsovård, tillgång till utbildning, stöd och skydd från våld och övergrepp.

UNICEF kommer att vidareutveckla de framgångsrika program, flexibla digitala lösningar och innovationer som gjorde att vi kunde nå och stödja de mest utsatta barnen, trots alla svårigheter som pandemin förde med sig. 2021 blev det tydligt att UNICEFs investeringar i systemförstärkningar före pandemin har varit avgörande för att kunna ställa om och minimera, så långt som möjligt, de negativa konsekvenserna av de kriser och katastrofer barn och unga drabbades av.

För att uppfylla de ambitiösa målen i den strategiska planen kommer UNICEF att dra nytta av sina styrkor: ett brett nätverk av partner över många sektorer, lokal närvaro i över 190 länder och territorier och expertis baserad på erfarenhet från fält, forskning och data.

UNICEF kommer att mobilisera en lång rad intressenter för att driva på en hållbar förändring i stor skala. Partnerskap och engagemang kommer att vara helt avgörande – med den offentliga och privata sektorn, civilsamhället, med barn och unga och genom samarbeten inom FN-systemet.

PARTNERSKAP OCH FINANSIERING

Flexibel, icke-öronmärkt finansiering är nödvändigt för att UNICEF ska kunna hantera komplexiteten av barns behov och rättigheter när vi planerar verksamheten i programländerna. Utvärderingar har också visat att effekten av vårt arbete varit större inom programområden där finansieringen varit flexibel. Ändå går trenden mot ökad öronmärkning och minskad flexibilitet.

UNICEFs intäkter visar på en total ökning på 30 procent 2018-2021, jämfört med 2014-2017. En utmaning är att finansiera humanitär verksamhet, trots humanitära behov på rekordnivå, och att säkra regelbundna, icke-öronmärkta intäkter – för att kunna reagera snabbt och anpassa sig till barns föränderliga behov, som covid-19 varit ett exempel på. För mer information om UNICEFs finansiering, gå in på www.unicef.org/funding.

En UNICEF-anställd leker med en flicka på en förskola i byn Verishen i Armenien. UNICEF samarbetar med lokala partner för att renovera och utrusta förskolor med leksaker och läromedel.

FOKUS PÅ PRIMÄRVÅRD SKAPAR ROBUSTA HÄLSOSYSTEM

COVID-19 har bromsat framstegen när det gäller alla mått på barns överlevnad, hälsa, tillväxt och utveckling. Antalet dödsfall bland barn under fem år, som går att förebygga, fortsätter att vara oacceptabelt högt. Vaccinationer mot sjukdomar som exempelvis difteri har minskat från 86 procent 2019 till 83 procent 2020. Undernäringen bland barn är alarmerande hög. Parallellt lider en allt större andel barn av övervikt.

2021 justerade UNICEF programverksamheten när världen skiftade från att försöka bekämpa covid-19 till att lära sig leva med sjukdomen. Pandemin hade satt fokus på konsekvenserna av svaga hälsosystem och vikten av att investera i dem. När vi nu blickar framåt skärper UNICEF sitt fokus på att stärka primärvården, som är en hörnsten i robusta motståndskraftiga hälsosystem. En stark och välfungerande primärvård främjar hälsa och välbefinnande under hela livet, så att barn inte bara överlever utan utvecklas och blomstrar.

- Fem miljoner barn under fem år dog år 2020, det är 13 700 barn varje dag.
- Nästan 50 miljoner barn lider av den mest livshotande formen av undernäring. Siffran kan komma att öka med nio miljoner barn på grund av pandemins inverkan på barns tillgång till hälsosam och näringsrik mat.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

- UNICEF bidrog till att 38,9 miljoner förlossningar skedde på vårdcentraler eller andra hälsocentraler med hjälp av utbildad personal. Det är en ökning med nästan 30

procent i jämförelse med året innan. Effekten av detta blir att fler bebisar och mammor överlever. Sedan år 2000 har barnadödligheten i världen halverats och mödradödligheten minskat med 30 procent.

- 8,75 miljoner barn med misstänkt lunginflammation fick behandling med antibiotika, i 25 länder, lika många som året innan.
- UNICEF nådde nästan 336 miljoner barn med förebyggande behandling mot undernäring, en ökning med 38 % jämfört med 2020.
- 67,4 miljoner ungdomar fick förebyggande behandling mot blodbrist (anemi) och andra former av undernäring, en ökning med 91 % från 2020.

GLOBALA MÅLEN

Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerade och odelbara, vilket betyder att inget mål kan nås utan framgång inom ett annat. Målen balanserar tre dimensioner av hållbar utveckling: ekonomisk, social och miljömässig.

UNICEF arbetar med alla globala mål, men mål 3 är särskilt betydelsefullt för vårt arbete: Säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar. Under detta mål finns flera delmål som täcker våra kärnområden, bland annat att:

- kraftigt minska mödradödligheten (3.1)
- inga barn under fem år ska dö av orsaker som går att förhindra (3.2)
- smittsamma sjukdomar som malaria, hiv och tbc ska utrotas (3.3)
- alla ska ha tillgång till sexuell och reproduktiv hälsovård inklusive familjeplanering, preventivmedel och information (3.7)
- alla ska få tillgång till grundläggande hälsovård, medicin och vaccin (3.8)

Primärvård för barn och deras mödrar, inklusive vaccination, är effektiva verktyg för att förbättra barns hälsa och förutsättningar att överleva och utvecklas. Tack vare stora

satsningar på vaccination, grundläggande sjukvård, utbildning av mammor och tillgång till rent vatten har barnadödligheten (barn under fem år) minskat kraftigt de senaste decennierna. Coronapandemin har gjort att många barn har missat viktiga vaccinationer mot barnsjukdomar. Därför riskerar nu barnadödligheten att öka för första gången på länge.

Som världens största upphandlare och leverantör av vaccin når vi årligen runt hälften av världens barn med vaccin och har unik erfarenhet av att vaccinera i stor skala. UNICEF fick därför uppdraget att förse låg- och medelinkomstländer med vaccin mot covid-19. Genom att vaccinera hälsoarbetare världen över ser vi till att de kan återgå till sitt arbete med att ge barn och mammor den viktiga vård de behöver.

Jahan, 18, födde sitt första barn på UNICEFs vårdmottagning i Rohingyas flyktingläger.

MED DIGITAL UPPKOPPLING KAN FLER FÅ DISTANSUNDERVISNING

En av covid-19 pandemins mest allvarliga konsekvenser för barn runt om i världen var de omfattande skolstängningarna och den globala inlärningskris som följde. Nästan alla länder erbjöd någon form av distansutbildning men kvaliteten och räckvidden varierade. Den enskilda elevens lärande kunde inte säkerställas fullt ut, bara kompenseras till viss del.

Covid-19 har visat på ett akut behov av att säkerställa tillgång till digital uppkoppling för alla barn, för att överbrygga den ojämlikhet och kunskapsklyfta som annars riskerar att bli allt djupare. Mer än hälften av världens barn och unga saknar digital uppkoppling, vilket påverkar möjligheten till distansundervisning. Miljontals barn riskerar

- Fram till september 2021 hade skolbarn runt om i världen förlorat uppskattningsvis 1,8 biljoner timmar av kvalitativ läroled skola på grund av covidrelaterade skolstängningar, något som kommer att ha djupgående, långsiktiga sociala och ekonomiska effekter.
- Över hälften av tioåringarna i låg- och medelinkomstländer kan inte läsa och förstå en enkel text när de går ut grundskolan.

att falla ur eller avbryta skolan i förtid om vi inte agerar. För många flickor riskerar effekten av detta att leda till barnäktenskap och för pojkar att de hamnar i barnarbete.

Sedan pandemins start har UNICEF utvecklat nya innovativa sätt att säkerställa att undervisning och lärande kunnat fortsätta. Vi bidrog med tekniska lösningar för distansundervisning, anpassningar av skollokaler och tillgång till vatten och handsprit för att upprätthålla handhygien.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

- 48,6 miljoner barn som inte gick i skolan fick tillgång till utbildning. Bland dem var 6,4 miljoner barn på flykt och 31,7 miljoner barn i humanitära miljöer. Sedan 2016 har UNICEF möjliggjort för 149 miljoner barn att få tillgång till utbildning.
- 33 miljoner barn i 91 länder har fått tillgång till särskilda UNICEF-stödda kompetensutvecklingsprogram.
- 42 miljoner barn, varav 18,1 miljoner i humanitära miljöer,

12-åriga Keren deltar i skolundervisning via radio i sydvästra Kamerun. "Jag är väldigt glad att få träffa mina vänner tre gånger i veckan och lyssna på programmet, eftersom jag saknar skolan. Senare skulle jag vilja bli sjuksköterska." säger Keren.

har fått tillgång till läromedel genom UNICEF. Sedan 2016 har sammanlagt 137 miljoner barn fått tillgång till läromedel.

GLOBALA MÅLEN

Utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet och därför är mål 4 ett av UNICEFs högst prioriterade: Säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla. Här fokuserar UNICEF främst på delmålen om förskola och grundskola:

- Alla flickor och pojkar ska slutföra avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning av god kvalitet (4.1)
- Alla flickor och pojkar ska ha tillgång till förskola av god kvalitet (4.2)
- Även delmål 4.5 som handlar om att bekämpa diskriminering inom utbildning är viktigt. Det handlar om flickor och pojkar, men också om barn med funktionsnedsättningar, barn från ursprungsbefolkningar och barn som lever i annan utsatthet.

Många faktorer påverkar tillgången till utbildning av god kvalitet; var barnet bor, familjens inkomst, diskriminering, krig och naturkatastrofer. En av konsekvenserna av coronapandemin, med ökat fokus på distansundervisning, har lett till att de fattigaste och mest marginaliserade barnen, som inte har tillgång till internetuppkoppling, gått miste om den utbildning de har rätt till utifrån barnkonventionen och de globala målen. Många barn har tvingats ut i arbete när familjer förlorat inkomster under pandemin och många kommer aldrig att komma tillbaka, särskilt flickor och barn med funktionsnedsättningar.

En femtedel av alla grundskolor saknar tillgång till rinnande vatten och möjlighet att tvätta händerna. Två tredjedelar av grundskolorna i låginkomstländer saknar tillgång till elektricitet. Hundratals miljoner barn riskerar att hamna på efterkälken, detta mål var redan före pandemin eftersatt och enorma satsningar krävs nu för att vända utvecklingen i rätt riktning.

DECENNIER AV FRAMSTEG I FARA PÅ GRUND AV PANDEMIN

Decennier av framsteg när det gäller att skydda barn mot våld och exploatering har steg för steg resulterat i att allt fler barn nu registreras vid födseln, färre utsätts för kvinnlig könsstympning och färre tvingas in i barnäktenskap. Men många av dessa framsteg har avstannat på grund av covid-19 pandemin och nya prognoser visar att flera av de globala målen kopplade till skydd av barn riskerar att stagnera och till och med backa.

Utmaningarna för att skydda barn mot våld och exploatering är stora och komplexa. Ett barn som tvingas lämna skola och familj för att arbeta kan lätt bli utnyttjat. Barn som utnyttjas riskerar att hamna i missbruk och bli offer för människohandel. De fattigaste och mest utsatta löper störst risk och miljontals barn har ett särskilt behov av skydd – till exempel barn som arbetar, barn med funktionsnedsättningar och barn som utsätts för människohandel.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

- Ett viktigt resultat 2021 var antalet barn som släpptes ur häkte, sammanlagt 45 000 barn i 84 länder har släppts fria sedan pandemins början. 2021 fick 384 000 barn i 81 länder dessutom barnanpassat juridiskt stöd.
- 8,4 miljoner barn och unga fick tillgång till psykosocialt stöd och vård för psykisk ohälsa, inklusive riktade informationskampanjer i 111 länder, en ökning med 170 % jämfört med 2017.
- 7,6 miljoner flickor och tonårstjejer i 47 länder tog del av förebyggande insatser mot barnäktenskap inom ramen för ett samarbete mellan UNICEF och UNFPA, FN:s befolkningsfond.
- 4,4 miljoner barn i 129 länder som upplevt våld fick hälsovård, psykosocialt stöd och juridisk hjälp, en ökning med 80 % sedan 2017.
- 3,6 miljoner föräldrar och vårdnadshavare i 97 länder nåddes av stödprogram för föräldrar.

GLOBALA MÅLEN

Under detta fokusområde ligger bland annat UNICEFs arbete mot barnarbete, barnäktenskap, könsstympning och våld mot barn. Dessa områden ligger under olika mål men vi har samlat dem under ett fokusområde.

Arbetet mot barnarbete ligger under mål 8 som handlar om anständiga arbetsvillkor. Delmål 8.7 fokuserar på att få bort skadligt barnarbete, handel med barn och utnyttjande av barn i väpnad konflikt. Utvecklingen går åt fel håll, för första gången på 20 år ökar barnarbete i världen. Skolstängningar och svårare ekonomisk situation bland familjer på grund av covid-19 har lett till att fler barn tvingas arbeta, de barn som redan arbetade har tvingats till längre arbetsdagar och farligare arbetssituationer.

- I de flesta länder utsätts fler än två av tre barn för våld i uppfostringssyfte av sina vårdnadshavare.
- 12 miljoner flickor per år blir bortgifta innan sin 18-årsdag. En av pandemins effekter är att ytterligare 150 miljoner flickor riskerar att bli bortgifta innan de fyller 18 år fram till år 2030.

Arbetet mot barnäktenskap, kvinnlig könsstympning och sexuella övergrepp ligger under mål 5, om jämställdhet

Två flickor som får stöd av Kalas Girls räddningscenter i Amudat District, Uganda. Det UNICEF-stödda centret skyddar flickor som flyr från tvångsäktenskap och kvinnlig könsstympning.

(5.3). Under mål 5 ligger också vårt arbete mot diskriminering av flickor och kvinnor. År 1990 tvingades ungefär var tredje flicka i världen gifta sig som barn. Idag är det var femte. Även här riskerar utvecklingen att gå åt fel håll, då 10 miljoner fler flickor riskerar att giftas bort under den kommande tioårsperioden. Nästan hälften av alla barn i världen har utsatts för någon typ av våld. Minst 200 miljoner flickor har utsatts för könsstympning, mörkertalet är dock stort. Konsekvenserna av pandemin gör att barnäktenskap och andra former av våld nu spås öka igen.

Mål 16 om fredliga samhällen och frihet från våld är ett mycket viktigt mål för detta fokusområde, exempelvis delmål 16.1 om att minska alla former av våld samt 16.2 om att eliminera övergrepp, utnyttjande, människohandel och alla former av våld eller tortyr mot barn. Världen är fortfarande långt ifrån att uppnå målet om fredliga och inkluderande samhällen. Miljontals människor lever i svaga och konflikthärjade länder. Delmål 16.9 om födelseregistrering utgör grunden för att ett barn ska få sina rättigheter tillgodosedda. En tredjedel av de barn som föds i världen registreras inte och får inget födelsebevis vilket gör att de inte får det skydd de har rätt till.

RENT VATTEN OCH SANITET ÄR AVGÖRANDE FÖR BARNNS HÄLSA

Trots betydande framsteg återstår en hel del att göra innan målet om tillgång till rent vatten och sanitet för alla barn och deras familjer är uppfyllt. 3,6 miljarder människor saknar tillgång till säker sanitet och en tredjedel av världens befolkning kan inte tvätta händerna med tvål och vatten i sina hem.

Mellan 2018 och 2021 nådde UNICEF 69,9 miljoner människor med säkert dricksvatten och 59,6 miljoner med grundläggande sanitet, och nådde därmed målet att nå 60 miljoner människor. Säker sanitet är avgörande för människors hälsa, för barns utveckling och för länders sociala och ekonomiska utveckling. För UNICEF är det en prioritet att säkerställa att vårdcentraler och skolor har tillgång till rent vatten. Ett barn som inte har tillgång till rent vatten och sanitet drabbas hårt när en kris inträffar och återhämtningsperioden efteråt blir mycket tuff.

Att ge barn tillgång till rent vatten är en av våra viktigaste prioriteringar och vi anlitas som vattenexperter över hela världen. Vi ger stöd till utbyggnad av vatten- och avloppssystem, borrar brunnar, installerar pumpar, bygger toaletter och utvecklar nya billiga metoder för att lösa vattenproblemen. Vi utbildar människor på landsbygden om vikten av god hygien. I det arbetet samarbetar vi med lokala organisationer med god förankring i närområdet. Det gör att arbetet blir långsiktigt och hållbart.

Vid sidan av pandemin fortsätter de pågående klimatförändringarna att skapa svårigheter för barn över hela jorden. Torka, värmeböljor och översvämningar tvingar barn och deras familjer på flykt och gör att livshotande sjukdomar sprids snabbare.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

- 2021 fick ytterligare 33,3 miljoner människor tillgång till rent vatten för dryck och hygien.
- 8,4 miljoner människor fick tillgång till grundläggande sanitet.
- Vi bidrog till att 106 länder implementerade gemensamma handtvättsprogram i lokalsamhällen, och överskred därmed målet på 78 länder.

- 900 miljoner barn saknar tvål och vatten på sin skola.
- 40 % av hälsocentralerna är inte utrustade för att kunna upprätthålla handhygien.
- Nästan hälften av världens barn lever i länder som löper extremt hög risk att påverkas av klimatförändringarnas effekter.

GLOBALA MÅLEN

Under detta fokusområde ligger bland annat UNICEFs arbete för rent vatten, katastrofriskreducering och hållbara städer. Dessa områden ligger under olika mål.

Mål 6 handlar om vatten och sanitet, exempelvis tillgång till rent vatten. År 2016, då Agenda 2030 trädde i kraft,

ändrades definitionen till att vatten ska finnas vid bostaden och vara rent från föroreningar. Enligt den definitionen saknar 2,1 miljarder människor tillgång till rent vatten. 4,5 miljarder människor saknar tillgång till en väl fungerande toalett, som inte delas med andra familjer. Hälsa (mål 3) är nära sammankopplat med mål 6. Barnadödligheten orsakad av diarrésjukdomar har halverats sedan år 2000. Detta beror framförallt på utbyggnad av brunnar och vattenledningssystem, toaletter och latriner, bättre hälsovård och ökad kunskap om hygien.

Arbetet för att bekämpa klimatförändringar ligger under mål 13. Klimatförändringarna innebär en utmaning för samtliga globala mål. En miljard barn utsätts för extremt höga klimatrelaterade risker visar UNICEFs rapportering.

Nästan vartenda barn på jorden drabbas av klimatrelaterade risker genom exempelvis värmeböljor, vattenbrist och luftföroreningar och så många som 330 miljoner barn utsätts för fem eller flera risker samtidigt.

Mål 11 handlar om att skapa hållbara städer, vilket omfattar såväl hållbart byggande och hållbar planering av bostäder som infrastruktur och offentliga platser. Barnvänliga platser för lek och rörelse behöver finnas i städerna. Över hälften av världens befolkning bor i urbana områden och andelen väntas stiga till 70 procent år 2050. Allt fler barn och deras familjer har på grund av ökad fattigdom, till följd av pandemin, tvingats flytta till storstädernas slumområden vilket gör att chanserna för att nå detta mål till 2030 minskat.

Två barn tvättar händerna på sin skola i Donggala, Indonesien. Skolbyggnaden skadades vid en jordbävning 2018. Som en del av en nödsats tillhandahöll UNICEF bland annat toaletter och möjligheter till handhygien.

MÄTNING OCH ANALYS EN VÄG TILL MINSKAD BARNFATTIGDOM

Covid-19-pandemin har lett till att ytterligare 100 miljoner barn uppskattas ha hamnat i fattigdom och därmed en större utsatthet. Krisen har ökat sårbarheten för kvinnor och flickor avsevärt då ytterligare 10 miljoner flickor riskerar att tvingas in i barnäktenskap, utöver prognoserna före pandemin om 100 miljoner fler barnäktenskap till 2030.

Under 2021 fortsatte UNICEFs arbete för att minska konsekvenserna av den ökade barnfattigdomen. Den socioekonomiska krisen som uppstått i pandemins spår har förvärrat sårbarheten hos barn som lever i fattigdom och utsatthet. Framförallt för flickor, barn med funktionsnedsättning, barn på flykt och andra marginaliserade grupper.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

- Mer än 133 miljoner barn i 95 länder fick ekonomiskt stöd via UNICEFs program för kontantbidrag.
- UNICEF levererade hjälpmedel, produkter och annat stöd till mer än 4,8 miljoner barn med funktionsnedsättning i 144 länder. Det är mer än dubbelt så många barn än som nåddes 2020.
- UNICEF stödde 78 länder att bygga kapacitet för att kunna mäta barnfattigdom. 33 länder rapporterade att mätning, analys eller opinionsbildning hade lett till politiska beslut och program som minskade barnfattigdomen.

GLOBALA MÅLEN

De globala målens ledord är att ingen ska lämnas utanför. Mål 10 belyser detta extra och poängterar vikten av särskilda insatser för de mest marginaliserade. Detta arbete för att minska fattigdom och utanförskap handlar om att minska ojämlikheten inom och mellan länder. Innan pandemin hade vissa framsteg gjorts för att minska ojämlikheten på vissa områden, som att minska inkomstskillnaderna inom vissa länder. Pandemin förvärrar nu befintliga ojämlikheter inom och mellan länder och drabbar de mest utsatta människorna och de fattigaste länderna hårdast. Beräkningar visar att de fattigaste länderna kan komma

att kastas bakåt hela tio år i jämlikhetsutvecklingen, vilket har negativ inverkan på andra mål inte minst på målet om fredliga samhällen.

- Mer än 1 miljard barn världen över saknar möjlighet att förverkliga minst en av sina grundläggande rättigheter.
- COVID-19 har förvärrat de barriärer som världens 240 miljoner barn med funktionsnedsättning står inför, vilket är vart tionde barn enligt UNICEFs uppskattningar från över 40 länder.

Det är främst delmål 10.2 som handlar om att alla människor ska inkluderas i det sociala, ekonomiska och politiska livet oavsett kön, ursprung och ålder. Även vårt arbete för att ge stöd och skydd till barn på flykt ligger här, under delmål 10.7. Idag befinner sig 34 miljoner barn på flykt i världen. Det är betydligt fler än för bara några år sedan och den högsta siffran sedan andra världskriget. UNICEF genomför omfattande katastrofinsatser över hela världen och kämpar för att barn på flykt ska få sin rätt till utbildning, hälsa, trygghet och skydd tillgodosedd.

Även delmål 10.4, som handlar om sociala trygghetssystem, är något som UNICEF arbetar för att stärka. Vi kämpar för alla barns rätt till en familj. Vi bygger ut systemen med familjehem som alternativ till institutioner. Vi bygger också ut sociala skyddsnet som stöd till de fattigaste barnfamiljerna.

15-årige Omar älskar att spela badminton. Han har fysiska funktionshinder och kommer från en fattig familj. Han går i åttonde klass och har fått syutbildning och utrustning finansierad av UNICEF.

FRAMSTEG I JÄMSTÄLLDHETS- ARBETET KRÄVER TYDLIGA INDIKATORER OCH MÅL

Att UNICEF har gjort framsteg inom områden som flickors lärande, kunskap om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (som vad det innebär att få mens), förebyggande av barnäktenskap, social trygghet för flickor och kvinnor, mödravård m.m. visar på vikten av att ha tydliga indikatorer och mål för genusbaserade insatser när man ska mäta och visa på effekter. Andra områden som könsbaserat våld, skadliga traditioner och flickors tillgång till gymnasieutbildning är i vissa fall underfinansierade och riskerar bakslag, inte minst på grund av effekterna av covid-19 pandemin.

22% av tonårsflickorna i åldern 15–19 år går inte i skolan, arbetar eller deltar i någon yrkesutbildning, att jämföra med 12% av pojkarna i samma ålder.

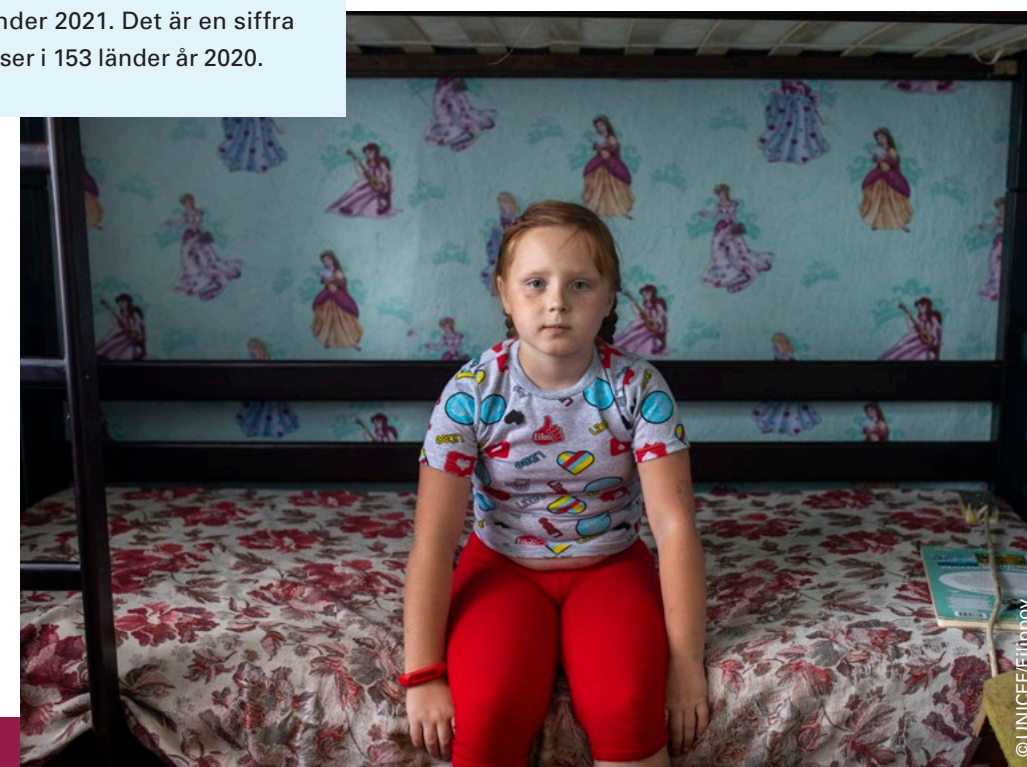
Cirka **1 av 3** tjejer i åldern 15–19 år har utsatts för kvinnlig könsstympning i de 30 länder där detta är vanligast.

UNICEF PÅ PLATS I 483 HUMANITÄRA KRISER

Mitt i den globala krisen orsakad av covid-19-pandemin var 235 miljoner människor i akut behov av humanitärt bistånd och skydd år 2021, det högsta antalet på årtionden. Antalet beräknas stiga till 274 miljoner år 2022. Militära konflikter orsakade stora humanitära behov, sjukdomsutbrotten fortsatte att öka, medan klimatförändringar och naturkatastrofer orsakade ett ökat antal extrema väderhändelser och fortsatte att förvärra redan existerande utmaningar, särskilt i länder som drabbats av våld.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

UNICEF har varit på plats och hjälpt barn och familjer i 483 nya, och pågående, humanitära kriser i 153 länder under 2021. Det är en siffra som ökat från 455 kriser i 153 länder år 2020.

Afina var bara två år gammal när bomberna började falla i östra Ukraina. "Så länge jag känt Afina har hon alltid haft en dröm – att flyga på semester med flygplan", säger Daria, Afinas mamma. "En dag kommer vi kanske kunna göra det. Men tills kriget är över lever vi dag för dag." UNICEF finns på plats och ger psykosocialt stöd till barnen i Ukraina. Under 2021 nådde UNICEFs stöd över 70 000 barn och deras föräldrar.

VÅRT ARBETE I SVERIGE

I Sverige bedriver vi politisk påverkan för att stärka barn och ungas rättigheter och sprider kunskap om barnkonventionen och Agenda 2030 hur de ska tillämpas av myndigheter och beslutfattare på kommunal, regional och nationell nivå.

UNICEF Sverige arbetar med kunskapshöjande insatser om barns rättigheter och Agenda 2030 kring lagförslag, analyser och policyutveckling kopplat till våra prioriterade sakfrågor. Vi publicerar rapporter och handböcker samt gör utspel i traditionella och sociala medier som ett led i vårt politiska påverkansarbete. Vi medverkar också i olika forum där barns rättigheter lyfts såsom Barnrättsdagarna, Socionomdagarna, Järvaveckan och Almedalen.

En av våra prioriteringar har varit att följa tillämpningen av barnkonventionen som svensk lag. Vi presenterade under året en rapport där vi granskat domar från 2020 för att se i vilken utsträckning barnkonventionen tillämpas av domstolarna. Granskningen visar att det finns en medvetenhet om barnkonventionen inom domstolsväsendet men att kunskapen behöver öka om barns rättigheter och särskilda behov.

För att förstärka vårt arbete med barns delaktighet lanserade vi under året en handbok för barns delaktighet och inflytande, med syftet att sprida kunskap om varför det är viktigt att göra barn delaktiga och vilka konkreta metoder som kan användas.

Vi har knutit närmare kontakt med ett antal barn- och ungdomsorganisationer för att hitta former för samarbete i syfte att skapa förändringar för barns rättigheter. Vi har till exempel samarbetat med barn och unga i klimatfrågan

och gemensamt arbetat för att lyfta barns röster i politiska beslut och deltagande på olika nivåer, såsom den globala klimatkonferensen COP 26 i Glasgow.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

- Barnfridsbrottet trädde i kraft under 2021 vilket innebär att barn som blir vittne till våld inom familjen får ett starkare skydd. Lagen gör det straffbart att utsätta barn för bevitnande av brott i nära relation. UNICEF Sverige har under många år arbetat för detta.
- Fler skolor har under året anslutit sig till vårt projekt Rättighetsbaserad skola, RBS.
- Vårt samarbete med Bill & Melinda Gates Foundation fortsatte under året med stort fokus på barns hälsa, vaccinationer och påverkansarbete för att säkra tillgången till rättvis och effektiv fördelning av covid 19-vaccin världen över (COVAX ACT/A).
- Vi lanserade en rapport om psykisk hälsa och strategier för ökat välmående ur barn och ungas perspektiv, lyssna vi har något att säga. Rapporten är en del av UNICEFs årliga internationella rapportserie om läget för barn i världen: State of the World's Children. Årets rapport handlar om barn och ungas psykiska hälsa och välmående. I år har även situationen för barn och unga i Sverige lyfts fram vilket är fokus för just denna rapport. Framtagandet av rapporten har gjorts i samarbete med Karolinska Institutet och Trygg-Hansa. En större event ägde rum online för lanseringen av den globala och den nationella rapporten.

Foto: Melker Dahlstrand

ÖRONMÄRKTA INSAMLINGAR

UNICEF Sverige har som mål att samla in så stor andel fria medel som möjligt. Det vill säga pengar som kan användas för att hjälpa barn inom de områden och i de länder där det behövs som mest. Ibland finns dock möjlighet för givare att öronmärka gåvan till ett specifikt ändamål eller land.

UNDER 2021 GICK UNICEF SVERIGES ÖRON-MÄRKTA RESURSER TILL FÖLJANDE INSATSER:

HÄLSA:

- 16,2 miljoner till vårt **globala arbete** mot Covid-19
- **Indien** 8 miljoner Covid-19

UTBILDNING:

- **Nepal** 1,4 miljoner till utbildning
- **Grekland** 4,2 miljoner till språkutbildning för barn på flykt
- **Italien** 8,3 miljoner till språkutbildning
- **Kazakstan** 4,2 miljoner till språkutbildning
- **Mexico** 4,2 miljoner till språkutbildning
- **Bosnien** 5,5 miljoner till språkutbildning
- **Serbien** 1,3 miljoner till språkutbildning
- **Ukraina** 2,5 miljoner till språkutbildning
- **Zambia** 1,9 miljoner till utbildning
- **Globalt** 14 miljoner till stärkande av digital utbildning, inklusive uppkoppling i skolor
- **Globalt** 1 miljon i stöd till utbildning i olika länder
- **Bangladesh** 2,2 miljoner till utbildning
- **Globalt** 4,5 miljoner för Generation Unlimited

SKYDD MOT VÅLD OCH EXPLOATERING:

- **Malawi** 1,2 miljoner till skydd till utsatta barn
- 2,9 miljoner för att stärka **barn med funktionsnedsättning**
- **Guatemala** 3,7 miljoner mot barnäktenskap och till stöd för tonårsflickor

KATASTROFINSATSER:

- **Katastrofarbete** 26 miljoner till insatser i olika kriser
- **Afghanistan** 7,5 miljoner
- **Libanon** 3,1 miljoner som hjälp efter explosionen i Beirut
- **Jemen** 1 miljon till katastrofinsatser
- **Syrien och grannländer** 2,3 miljoner till barn i flyktingläger
- **Centralafrikanska Republiken** 3 miljoner

Alla globala samarbeten med UNICEFs regionkontor och fältkontor kring barns rättigheter är inte med i den här sammanställningen.

© UNICEF/Bidel

Ett barn på ett sjukhus i Herat-provinsen i Afghanistan, där UNICEF-stödda kvinnliga vaccinatörer varje dag ger information om vikten av poliovaccinationer. I hela Afghanistan är kvinnliga vaccinatörer en viktig del av UNICEF:s arbete för att säkerställa att barn skyddas mot polio. UNICEF tillhandahåller inte bara själva vaccinet, utan arbetar också för att öka medvetenheten om hur viktigt det är att barn vaccineras.

SÅ ANVÄNDS DINA PENGAR

2021

UNICEF är FN:s barnfond och en del av FN-systemet. Som FN-organ styrs UNICEF globalt av en styrelse som inkluderar 36 av FN:s medlemsstater. UNICEF har genom kopplingen till FN och sitt dubbla mandat, att både arbeta långsiktigt och humanitärt, en unik styrka att leda utvecklingen för barn i världen. Vi får inte något ekonomiskt stöd från FN. Vårt arbete finansieras av frivilliga bidrag från regeringar, företag, organisationer och enskilda givare. I det här avsnittet berättar vi hur de ekonomiska resurser vi får in används och fördelas.

SVENSK INSAMLINGSKONTROLL GRANSKAR VÅR VERKSAMHET

UNICEF Sverige har ett 90-konto, vilket innebär att organisationen står under granskning av Svensk Insamlingskontroll. För att få ha ett 90-konto måste minst 75 procent av de totala intäkterna gå till verksamheten och organisationen är ålagd att göra en årsredovisning som granskas av en auktoriserad revisor.

HUR STOR DEL AV PENGARNA GÅR TILL ADMINISTRATION OCH INSAMLING?

Under 2021 gick två procent av UNICEF Sveriges intäkter till administration. I detta ingår till exempel lokalkostnader, IT och revisionskostnader. 13 procent av våra intäkter gick till att bedriva insamling, vilket innebär att vi investerar pengar för att öka våra intäkter – så att vi kan möta de stora behov som finns i världen och se till att ännu fler barn får en trygg uppväxt, får gå i skolan och kan utveckla sin fulla potential. Dessa kostnader är nödvändiga för att vi ska kunna mobilisera mer resurser, hjälpa ännu fler barn, utvärdera att vårt arbete gör skillnad och att pengarna används på rätt sätt. Vi arbetar ständigt för att effektivisera såväl vår insamling som verksamheten, allt för att använda våra resurser så effektivt som möjligt. 2021 gick 85 procent av våra totala intäkter till verksamheten för barnen.

För mer information, se vår årsredovisning på unicef.se/ekonomi

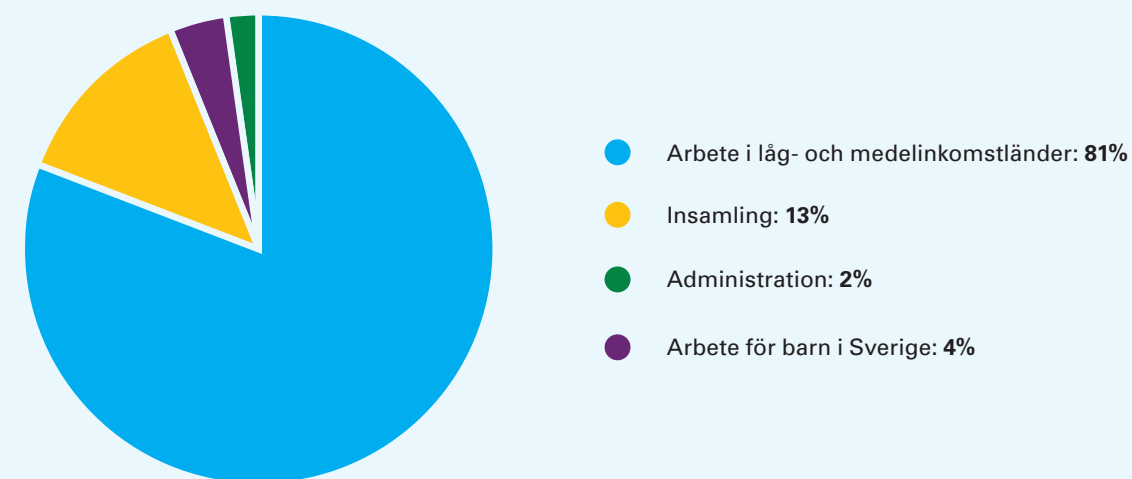
HUR FÖRDELAS PENGARNA SOM SKÄNKTS TILL UNICEF?

När man ger en gåva till UNICEF Sverige kan man antingen ge en icke öronmärkt gåva, det vill säga pengar som UNICEF kan använda där de behövs som mest, eller välja att öronmärka gåvan till ett särskilt ändamål, som katastrofinsatser för barn på flykt eller barns utbildning i Nepal.

Pengar som inte öronmärks använder UNICEF för att arbeta långsiktigt och skapa varaktiga förändringar inom många olika områden. Det kan handla om insatser för att nå de mest missgynnade barnen eller arbete i länder och områden som kanske inte får så stort utrymme i media. Det gör det möjligt att se till helheten, investera där pengarna behövs bäst, testa innovativa lösningar och arbeta för barnen på lång sikt. Icke öronmärkta gåvor är också billigare för oss att administrera.

UNICEF fördelar gåvor som inte öronmärks enligt strikta principer. Vi utgår från vad vi vill uppnå genom vår strategiska plan för arbetet och pengarna fördelas efter behov. Det innebär att störst andel pengar går till dem som behöver det som mest: länder med hög barnadödlighet, låg BNP per capita och störst andel barn i befolkningen. Fördelningen ska vara långsiktig och förutsägbar, men plötsliga, oförutsedda behov ska också kunna tillgodoses.

SÅ ANVÄNDES DIN GÅVA 2021

UNICEF

– EN UNIK ORGANISATION

FN:s barnfond UNICEF är världens ledande barnrättsorganisation, som bildades den 11 december 1946 för att stötta och stärka barn som drabbats under andra världskriget. Sedan dess har vi kämpat för alla barns grundläggande behov och rättigheter.

BARNKONVENTIONEN ÄR VÅRT UPPDRAG

UNICEF kämpar för att alla barn ska få sina grundläggande behov och rättigheter tillgodosedda. Vårt uppdrag är att säkerställa att barnkonventionen efterlevs av alla de 196 länder som har skrivit under den. Som en del av FN har vi ett unikt mandat och inflytande och vi finns på plats i 190 länder och regioner.

VÅRT ARBETE I SVERIGE

UNICEF Sverige arbetar till största delen med att mobilisera resurser till UNICEFs internationella verksamhet. Men vi arbetar också med kunskapsstöd, opinionsbildning och påverkansarbete gentemot svenska politiker och beslutsfattare. I Sverige arbetar vi för att barnkonventionens ställning ska stärkas och tillämpas bättre på alla samhällsnivåer. Vi fokuserar på områden där barn är särskilt utsatta och där Sverige har fått kritik av bland annat FN för att inte leva upp till bestämmelserna i barnkonventionen. UNICEF Sverige granskar också hur regeringen lever upp till de globala målen i Agenda 2030. Exempel på prioriterade områden:

- Stärka implementeringen av barnkonventionen i praktiken
- Stärka barnkonventionens genomslag i skolan
- Öka delaktigheten för barn och unga
- Skydda barn som lever i social utsatthet och utsätts för våld
- Psykisk hälsa hos barn och unga
- Stärka barnrättsperspektivet i biståndet

TILLSAMMANS FÖR ALLA BARN

UNICEF arbetar på några av världens tuffaste platser, för att nå de allra mest utsatta barnen. Vårt uppdrag är att skydda dem och se till att deras röster hörs. Alla barn har rätt till en barndom där de är älskade, trygga, friska, får gå i skolan och har möjligheter att uppnå sin fulla potential. Tills det är uppnått fortsätter vi, tillsammans, kämpa för alla barn. Vi ger aldrig upp.

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar om mänskliga rättigheter för barn. De grundläggande principerna är:

Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde

Artikel 3: Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn

Artikel 6: Alla barn har rätt till liv och utveckling

Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad

HUR ARBETAR VI – STRATEGIER, KAPACITET OCH KUNNANDE

VI HAR HELHETSPERSPEKTIVET

De svårigheter utsatta barn möter hänger ofta ihop. Ett hungrigt barn löper större risk att bli sjukt än ett barn som får tillräckligt med näring. Ett sjukt barn hoppar oftare av skolan jämfört med ett friskt barn. Ett barn som inte går i skolan riskerar i högre utsträckning att bli utnyttjat och har en mycket begränsad möjlighet att göra informerade val i sitt liv. Därför arbetar vi med barn utifrån ett helhetsperspektiv. Vi följer barnen under hela deras uppväxt – hela vägen från mammas mage tills de är vuxna.

VI HAR ETT UNIKT INFLYTANDE

Vi finns i alla länder, oavsett styrelseskick och vi är religiöst och politiskt obundna. Vi samarbetar alltid med respektive lands regering, som har ansvaret för att barnens rättigheter uppfylls. Som en del av FN har vi ett stort inflytande på tjänstemän och beslutsfattare på alla nivåer i samhället. Och makthavare lyssnar på oss. UNICEF för en konstant dialog med regeringar för att de ska satsa mer pengar på områden som är viktiga för barnen, till exempel skola och hälsovård. Vi är med och påverkar lagar, policyer och strukturer för att de ska stärka barns rättigheter. Här intar vi rollen som experter och rådgivare i hur landet till exempel kan förbättra lärarutbildningen eller hur de kan förbättra sitt system för att fler gravida kvinnor som lever med hiv får behandling.

VI ARBETAR FÖR OCH MED BARN PÅ ALLA NIVÅER

För att skapa varaktiga förändringar i barns liv arbetar vi även tillsammans med barnen, familjerna och lokalsamhällen. Det gör vi genom information och dialog där vi försöker förändra värderingar och attityder. Till exempel att flickor har rätt till utbildning, att barnäktenskap inte får finnas och att våld mot barn är skadligt och dessutom förbjudet i många länder i världen. Vi når ut till föräldrar så att de får bättre kunskap om sina barns näringsbehov och när de bör söka vård vid sjukdom. Vi når också ut till barnen så att de lär sig mer om sina rättigheter och kan kräva dem. Vi ger dem bättre kunskap om till exempel hiv eller varför jämställdhet är en förutsättning för att alla barn ska få sina rättigheter tillgodosedda.

ETT ANTAL VIKTIGA PRINCIPER STYR VÅRT ARBETE

UNICEF stärker länderna i att lösa de utmaningar som finns just där. Vi har konstant närvaro i de flesta länder, vilket är särskilt viktigt för att snabbt kunna ge humanitär hjälp vid

till exempel krig eller naturkatastrofer. Vi prioriterar alltid de mest utsatta barnen, vanligen de som ofta diskrimineras, som barn med funktionsnedsättning eller etniska minoriteter. Vårt arbete syftar till att minska klyftorna mellan rika och fattiga befolkningsgrupper, etniska grupper, stads- och landsbygdsbefolkning samt flickor och pojkar.

VI ÄR EXPERTER PÅ BARNFRÅGOR

För att arbeta hos UNICEF ställs höga krav på kunskap och erfarenhet, men också på ett genuint engagemang för barns rättigheter. Vi har ett omfattande samarbete med ett nätverk av forskare och experter utanför organisationen. Ute i fält finns en rad yrken representerade – alltifrån läkare och sjuksköterskor till personer som arbetar med vatten och sanitet, infrastruktur samt projektplanering och utvärdering.

STRATEGIER FÖR EN HÅLLBAR VÄRLD – FÖR ALLA BARN

I en ständigt föränderlig värld är det viktigt att hitta strategier för att nå sina mål. UNICEF prioriterar att:

- Öka stödet för frågor som rör barn och unga, både bland beslutsfattare och den bredare allmänheten. Vi arbetar med opinionsbildning och påverkansarbete för att nå ut, engagera och skapa förändring. Vi arbetar också brett med resursmobilisering genom att samla in medel till det internationella utvecklingsarbetet för barn.
- Förändra genom partnerskap. Detta är centralt för arbetet med de globala hållbarhetsmålen och för allt arbete som UNICEF utför. Å ena sidan möjliggör starka partnerskap med regeringar, civilsamhället, frivilligorganisationer och inte minst företag UNICEFs arbete med att förändra barns liv. Å andra sidan gör UNICEFs trovärdighet, opartiskhet och effektivitet att vi är en attraktiv partner att samarbeta med. Stora globala företag som Ericsson bidrar med allt från pengar till kompetens.
- Förändra genom innovation. Att fokusera på innovation är en förutsättning för att hitta nya lösningar på både nya och gamla problem. Vi har en enhet som enbart arbetar med att komma på nya lösningar och implementera de som visar sig vara framgångsrika. Det har resulterat i en våg av teknologi och produkter med vars hjälp vi når de mest utsatta barnen på platser som ofta är svåra att nå. Innovationskontoret samarbetar också med partner över hela världen för att få flera inflytelserika finansiärer att satsa ännu mer på redan kläckta idéer såväl som att hitta nya.

UNICEFS STRATEGISKA PLAN 2022–2025

Nedan beskrivs UNICEFs mål enligt vår uppdaterade strategiska plan för 2022-2025, resultatområden och exempel på övergripande resultat för perioden. Resultaten ska vara uppfyllda i slutet av 2025. Den nya strategiska planen inkluderar ungdomar ännu tydligare och har ett starkt fokus på primärvård. Strategier för att bygga nationell hälsosäkerhet och motståndskraftiga hälsosystem finns med för att kunna respondera på akuta hälsoutmaningar.

Den strategiska planen har stort fokus på innovation, partnerskap med den privata sektorn och ny finansiering. Vårt systemstärkande arbete är än tydligare liksom betydelsen av att bygga sociala trygghetssystem och arbeta med resiliens. Planen har även ett starkare fokus på arbete på landnivå, arbete för barn med funktionshinder och deras utsatthet inom samtliga områden. UNICEFs nya strategiska plan har humanitärt arbete som en integrerad del inom samtliga målområden för att rädda liv och bygga motståndskraftiga system. Resiliens och fredsbyggande är tvärgående frågor i planen i likhet med klimat och jämställdhet. För att läsa mer, se den strategiska planen på [unicef.org](https://www.unicef.org).

1. ALLA BARN OCH UNGA ÖVERLEVER OCH UTVECKLAS

MÅL: Alla barn och unga överlever och utvecklas, genom att ha tillgång till hälsosam mat och till kvalitativ primärvård och annan nödvändig omvårdnad.

Inom detta målområde arbetar UNICEF med följande resultatområden:

- Bidra till att stärka hälsosystem med fokus på primärvård och effektiva hälsotjänster i syfte att minska barnadödlighet, mödradödlighet, förebygga sjukdomar och förbereda för framtida pandemier.
- Bidra till genomförandet av rutinvaccinationer som en naturlig del av primärvårdens arbete.
- Bidra till att förhindra ökningen av HIV/AIDS bland barn och unga genom att säkerställa tillgång till testning, behandling och god vård för kvinnor, barn och ungdomar.
- Bidra till god hälsa genom hela livscykeln för nyfödda, barn och ungdomar vilket inkluderar barn med

funktionshinder, barn med skador och behandling för icke smittsamma sjukdomar.

- Bidra till god psykisk hälsa och välmående och öka regeringarnas investeringar i detta område, inklusive förebyggande arbete.
- Bidra till att förebygga och behandla undernäring hos barn med extra stöd för tidiga insatser under graviditeten och de första levnadsåren samt öka kunskap om vikten av amning och näringsintag för barn.
- Bidra till fortsatt god hälsa och näringsintag under tonårstid och graviditet.
- Bidra till att tidigt identifiera barn som riskerar undernäring och riskerar livet samt påbörja livsviktig behandling.

SDG 3 och SDG 2 (2.2).

Exempel på övergripande resultat som UNICEF hoppas kunna bidra till under 2022-2025;

- Minskad dödlighet bland nyfödda, barn och tonåringar.
- Förbättrad hälsa, utveckling och välmående för barn och unga globalt.
- Minskad andel barn under fem år som är kortväxta och underviktiga till följd av undernäring, vilket stärker möjligheten till överlevnad samt normal tillväxt och utveckling.

2. ALLA BARN SKA FÅ EN UTBILDNING

MÅL: Alla barn och unga får utbildning och färdigheter för framtiden.

Inom detta målområde arbetar UNICEF med följande resultatområden:

- Bidra till att alla barn får tillgång till utbildning med god kvalitet.

- Bidra till att barn och unga får tillgång till färdigheter och yrkesutbildning och engageras kring sin framtid med jobb och försörjning.

SDG 4 (4.1, 4.4, 4.6)

Exempel på övergripande resultat som UNICEF hoppas kunna bidra till under 2022-2025;

- Ökad andel barn avslutar grundskolan och gymnasiet.
- Förbättrad jämlikhet i världen kring lärande och tillgång till utbildning med god kvalitet.

3. ALLA BARN SKA SKYDDAS FRÅN VÅLD OCH EXPLOATERING

MÅL: Alla barn och unga skyddas från våld, exploatering, utnyttjande, försummelse och skadliga sedvänjor.

Inom detta målområde arbetar UNICEF med följande resultatområden:

- Bidra till att skydda barn och unga från våld, exploatering, utnyttjande och försummelse genom att bygga system för att respondera och ge stöd till barn i alla miljöer de befinner sig i, som skola, hem, närmiljö och på nätet. Särskilt utsatta barn i svåra miljöer som riskerar att rekryteras till väpnade konflikter och barnarbete prioriteras.
- Bidra till psykosocialt stöd för barn och unga som utsatts för svåra situationer, händelser och trauman.
- Bidra till att förhindra skadliga sedvänjor som barnäktenskap och kvinnlig könsstympning.

UNICEFs team för arbetet med skydd av barn leder även UNICEFs arbete i stort med att tillgodose att barn på flykt eller i rörelse av olika anledningar (children on the move) inkluderas i nationella system och får tillgång till sina rättigheter inom samtliga målområden.

SDG 5 (5.3) och SDG 16 (16.2 och 16.9)

Exempel på övergripande resultat som UNICEF hoppas kunna bidra till under 2022-2025;

- Ökad andel barn under fem år som registreras vid födseln.
- Minskad andel barn som upplever fysiskt och psykiskt våld av närstående.
- Minskat antal barn som frihetsberövas.

4. ALLA BARN OCH UNGA LEVER I EN TRYGG, REN OCH HÅLLBAR MILJÖ

MÅL: Alla barn och unga har tillgång till vatten, sanitet och god hygien och lever i en miljö- och klimatomfattig hållbar omgivning.

Inom detta målområde arbetar UNICEF med följande resultatområden:

- Bidra till en trygg och jämlik tillgång till vatten, sanitet och god hygien inklusive hygienprodukter.
- Bidra till att förstärka system för vatten, sanitet och hygien i skolor, på hälsocenter och i lokalsamhällen inklusive stärka människors kunskap och rutiner kring betydelsen av rent vatten och bra sanitetsförhållanden.
- Bidra till att minimera risker för barn och unga relaterade till klimatförändringar och som påverkar barns hälsa inklusive bygga kapacitet i lokalsamhällen för att förbereda inför katastrofer till följd av klimatförändringar och miljöförstörelser.

SDG 6 (6.1, 6.2)

Exempel på övergripande resultat som UNICEF hoppas kunna bidra till under 2022-2025;

- Ökad andel människor globalt som har tillgång till, och använder, rent vatten och säkra sanitetslösningar.
- Minskad andel barn som dör före fem års ålder till följd av smutsigt vatten och dåliga sanitets- och hygienförhållanden.

5. ALLA BARN OCH UNGA TÄCKS AV SOCIALA TRYGGHETSSYSTEM

MÅL: Alla barn och unga lever ett liv utan fattigdom och utvecklar sin fulla potential.

Inom detta målområde arbetar UNICEF med följande resultatområden:

- Bidra till att minska fattigdom i världen inklusive stödja regeringar att ta fram policyer och budgetera för investeringar för att tillgodose barns rättigheter.
- Bidra till framtagandet och genomförandet av nationella och inkluderande sociala trygghetssystem som även kan fungera i kris och som tar hänsyn till betydelsen av jämställdhet.

SDG 1 (1.1, 1.2, 1.3)

Exempel på övergripande resultat som UNICEF hoppas kunna bidra till under 2022-2025;

- Ökad andel barn i världen som täcks av ett socialt skyddsnät.
- Minskad andel barn som lever i extrem fattigdom och multidimensionell fattigdom.

HUR VET VI ATT VÅRT ARBETE GER RESULTAT?

Att utvärdera och lära från resultaten av våra insatser är viktigt och komplext. Det är viktigt eftersom miljontals barn är beroende av att våra resurser används effektivt men också för att våra givare förväntar sig det för att fortsätta bidra. Det är komplext eftersom en del av vårt arbete handlar om att förändra attityder, till exempel kring kvinnlig könsstympning, och det är ett arbete som tar tid.

UNICEF har utvecklat ett omfattande system för utvärdering. Den strategiska planen innehåller konkreta resultatområden för vart och ett av våra fokusområden. Varje resultatområde har specifika, tidsbestämda mål och resultatindikatorer. Målen och resultatindikatorerna följs upp av respektive landkontor genom ett system för uppföljning och utvärdering, interna inspektioner samt studier och forskning.

DE NATIONELLA KONTOREN BEVAKAR UTVECKLINGEN PÅ TVÅ SÄTT

1. Genom att samla in och analysera data studerar vi hur situationen för kvinnor och barn förändras över tid, till exempel hur barnadödligheten förändras över tid och hur socioekonomiska och politiska trender utvecklas. På det sättet kan vi dra slutsatser om effekten av UNICEFs program och policyarbete.
2. Vi övervakar också själva genomförandet och i vilken grad vi uppnår de specifika mål vi satt upp i den strategiska planen. Slutsatserna är betydelsefulla för att göra nödvändiga justeringar och anpassningar, allt för att nå ett så bra resultat för så många barn som möjligt.

ÖVERGRIPANDE ANSVAR FÖR UTVÄRDERING

Det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering ligger på vårt utvärderingskontor i högkvarteret i New York. De flesta utvärderingar, studier och undersökningar av arbetet är tillgängliga för allmänheten på vår internationella webbplats: ["Evaluation and Research Database"](#).

Varje år utförs också ett antal revisioner i länder där vi har programverksamhet och på region- och huvudkontor. Samtliga finns, eller kommer att finnas, tillgängliga för allmänheten på den [internationella webbplatsen](#).

För att ytterligare öka öppenheten kring våra resultat är vi sedan 2012 med i ett internationellt biståndsinstitut, kallat ["The Aid Transparency Initiative"](#) (IATI). På IATI:s webbplats finns mer information om arbetet.

VI FORSKAR OCH SAMLAR DATA

Vår kunskapsbank fylls också på från den forskning som bland annat bedrivs av vårt forskningscenter i Florens, Italien. Forskningen fokuserar på områden som fattigdom, orättvisor, barns rättigheter, våld mot barn, exploatering och socialt skydd. Dessutom samarbetar vi med en rad universitet och forskningsnätverk över hela världen.

Eleverna Maria, Jaqueline och Estela på skolgården vid sin skola utanför São Paulo, Brasilien. I och med Covid 19-pandemin har UNICEF i Brasilien arbetat med nationella och lokala myndigheter för att säkerställa att barnen får en säker återgång till landets skolor.

© UNICEF/Pastorelli

UNICEF Sverige
Box 8161
104 20 Stockholm
08-692 25 00
unicef.se

unicef
för alla barn